

अथ दशमोऽनुवाकः ।

नवमे दीक्षणीयादीनि वहिष्पवमानोपक्रमान्तानि सोमा-
ङ्गान्युक्तानि । दशमे त्रिवृदादिस्तोमरूपाणि सोमाङ्गान्युच्यन्ते ।
तत्रादौ चात्वालखननं सप्रमाणं विधत्ते । “स समुद्र उत्त-
रतः प्राज्वलद्भूम्यन्तेन । एष वाव स समुद्रः । यच्चात्वालः ।
एष उवेव स भूम्यन्तः । यद्वेद्यन्तः । तदेतत्त्रिशलं त्रिपुरुषम् ।
तस्मात्तं त्रिवितस्तं खनन्ति” इति । योऽयं प्रसिद्धो लवण-
समुद्रः सोऽयमुत्तरस्यां दिशि भूमेनान्तिमभागेन सह कदा-
चित् प्रज्वलितोऽभूत् । सोऽयमत्र देवयजनभूमौ सम्पाद्यते ।
योऽयं चात्वालाख्यो गर्त्तोऽस्ति स एष एवात्र समुद्रस्थानीयः,
योऽयं वेदेरवसानदेशः सोऽयं भूमेरवसानभागः । एतावती
वै पृथिवी यावती वेदिरिति भूमित्वं वेदेरान्नातम् । यत्
समुद्रस्य पुरुषत्रयपरिमाणमूर्ध्वप्रज्वलनं तदेतदत्र चत्वाले
त्रिशलं शललोमृगसम्बन्धिरोमत्रयपरिमितं भवति । तस्य च
रोमगो वितस्तिपरिमाणं तद्रोमत्रयमत्र पुरुषत्रयरूपेणोपच-
र्यते । तस्मात्तं चात्वालं वितस्तित्रयपरिमितं खनेयुः ॥

तमेतं चात्वालं आदित्यरूपेण प्रशंसति । “स सुवर्णरज-
ताभ्यां कुशीभ्यां परिगृहीत आसीत् । तं यदस्या अध्यजनयन् ।
तस्मादादित्यः [१] । अथ यत् सुवर्णरजताभ्यां कुशीभ्यां परि-
गृहीत आसीत् । सास्य कौशिकता” इति । स चात्वालः परितः
सुवर्णरजतनिर्मिताभ्यां शकलाभ्यां गृहीतोऽभवत् । स्तोत्रं कु-